

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เรื่องการนำเสนอความต้องการการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการผลิตสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้า
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การกำหนดเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอโปรแกรม

การศึกษาค้นคว้า

1.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ ผู้ใหญ่ การจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ความต้องการด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบในสถานประกอบการ

1.2 สัมภาษณ์รายชื่อสถานประกอบการผลิตสิ่งพิมพ์ทั้งหมดในเขตกรุงเทพฯ

1.3 สัมภาษณ์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ธุรกิจที่มียอดผู้อ่านสูงสุดในประเทศ ปี 2004

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานในสถานประกอบการผลิตสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร ที่มียอดผู้อ่านสูงสุดในประเทศจากผลสำรวจของ เอซี นิล สัน รีเสิร์ช ปี 2004 ทั้งหมด 2 แห่ง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ และ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ จำนวน 500 คน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ - พนักงาน จำนวน 245 คน

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ - พนักงาน จำนวน 255 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ - พนักงาน จำนวน 245 คน เลือกมา 125 คน

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ - พนักงาน จำนวน 255 คน เลือกมา 125 คน

3. วิธีสุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1969) ความคลาดเคลื่อนระดับ .05 จากจำนวนประชากร 500 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 223 คน และได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 27 คน จึงมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 250 คน

4. วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างรายบุคคล ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยนำรายชื่อพนักงานหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ มาใส่เลขลำดับ 1-245 และพนักงานฐานเศรษฐกิจใส่เลข 246-500 ตามลำดับ จากนั้นทำการเปิดตารางเลขสุ่ม เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 125 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ ผู้ใหญ่ การจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ความต้องการด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบในสถานประกอบการ

2. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานประกอบการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่แผนกต่างๆ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. นำผลที่ได้จากข้อ 2 มาสร้างแบบสอบถามเรื่อง "อุปสรรคและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการผลิตสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร" เป็นแบบสอบถามปลายปิด มีรายการเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

(Checklist) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	อุปสรรคและปัญหาระดับมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	อุปสรรคและปัญหาระดับมาก
คะแนน 3 หมายถึง	อุปสรรคและปัญหาระดับปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	อุปสรรคและปัญหาระดับน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	อุปสรรคและปัญหาระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่ได้ มาใช้กับพนักงานจำนวน 100 คน ซึ่งได้มาจากจำนวนประชากรทั้งหมด 500 คน เลือกมา 100 คน 5:1 โดยไม่เจาะจงเพื่อให้ได้อุปสรรคและปัญหา

5. นำผลวิเคราะห์อุปสรรคและปัญหาที่ได้ มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา และนำผลค่าเฉลี่ยของข้อที่เป็นปัญหาในระดับสูงสุดมาพัฒนาเป็นหัวข้อที่ใช้ในการจัดโปรแกรมต่อไป

6. สร้างแบบสอบถาม เรื่อง “ความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการผลิตสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร”

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของพนักงานในสถานประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และ แผนกในการปฏิบัติงาน ลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของพนักงานในสถานประกอบการ ใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน ด้านสื่ออำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล ที่ตอบสนองกับความต้องการ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับของลิเคิร์ต(Likert) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	ลักษณะความต้องการด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน ด้านสื่ออำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับปฏิบัติในระดับมากที่สุด
-----------------	--

คะแนน 4 หมายถึง ลักษณะความต้องการด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน ด้านสื่ออำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับปฏิบัติในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ลักษณะความต้องการด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน ด้านสื่ออำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับปฏิบัติในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ลักษณะความต้องการด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน ด้านสื่ออำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับปฏิบัติในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ลักษณะความต้องการด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน ด้านสื่ออำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

และมีแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของการจัดโปรแกรม การศึกษาในระบบโรงเรียนในสถานประกอบการ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended Form) ในส่วนท้ายของข้อคำถามทั้ง 6 ด้าน

7. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ทางด้านเนื้อหา ภาษา และสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคือนักการศึกษาระบบโรงเรียน จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปใช้ทดลอง (Try out) กับพนักงานในสถานประกอบการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ธุรกิจ จำนวน 30 คน เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและความหมายของภาษาที่ใช้ จากนั้นตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.809 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

9. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ไปใช้กับพนักงานในสถานประกอบการสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ และ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ที่เป็นประชากรจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อจะให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปถึง บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานที่ทำงานในกองบรรณาธิการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมทั้งแบบสอบถาม ไปยังสถานประกอบการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้นำไปด้วยตนเอง เพื่อที่จะได้อธิบายถึงการตอบให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นการดำเนินการเก็บข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ใส่หมายเลขกำกับเอาไว้ คือ หมายเลข 1-125 ไปแจกให้พนักงานในสถานประกอบการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ หมายเลข 126-250 ไปแจกให้พนักงานในสถานประกอบการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ : หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ รวมทั้งสิ้น 250 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา มาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the social science) ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามชุดที่ 1 เรื่อง "อุปสรรคและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานกองบรรณาธิการ" เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยของอุปสรรคและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในแต่ละข้อ และนำมาเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคที่เป็นปัญหามากไปถึงปัญหาน้อยสุดที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนตามลำดับ แล้วจึงนำปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับมากที่สุดมาจัดทำเป็นโปรแกรมการศึกษา

นอกระบบโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา โดยจัดทำแบบสอบถามการสำรวจความต้องการในการจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบในเรื่องนั้นๆ ที่จะตรงกับความต้องการของพนักงานในสถานประกอบการที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยอุปสรรคและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานกองบรรณาธิการ

4.50-5.00 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคมาก

2.50-3.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อย

1.00-1.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

2. แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นเรื่องการสำรวจความต้องการการศึกษานอกระบบ

โรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขต กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของพนักงานในสถานประกอบการ เป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้วิธีหาค่าความถี่ แยกเป็น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา และเปลี่ยนค่าความถี่ของคำตอบให้เป็นร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของพนักงานในสถานประกอบการ 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ Best ซึ่งแบ่งเป็นช่วงดังนี้

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยความต้องการความต้องการการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำงาน ในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการ

เรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาดและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและการประเมินผล ของพนักงานในสถานประกอบการสิ่งพิมพ์เขตกรุงเทพมหานคร

4.50-5.00 หมายถึง ลักษณะความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ลักษณะความต้องการอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ลักษณะความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ลักษณะความต้องการอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ลักษณะความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในส่วนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ในแต่ละหัวข้อ จะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรมการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในสถานประกอบการเพิ่มเติม โดยมีลักษณะของคำถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended Form) วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาดและสภาพแวดล้อม ด้านการวัดและการประเมินผล ตามตัวแปรอิสระ เพศ อายุ วุฒิ ประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยวิธีการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม (T-test) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (F-Test) และค่าความแปรปรวน (One-way Anova)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{F \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	F	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากรผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดหรือจำนวนคะแนนทั้งหมด

4. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t - test)

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ X_i แทน ค่าเฉลี่ยตัวอย่างที่ i $i = 1, 2$

S_i^2 แทน ค่าแปรปรวนตัวอย่างชุดที่ i $i = 1, 2$

N_i แทน ขนาดตัวอย่างจากประชากรที่ i $i = 1, 2$

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (one-way Anova)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Anova)

แหล่ง (Source)	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ df	ผลบวกของ (X - X) ² SS	ความแปรปรวน MS = SS/df	F
ระหว่างกลุ่ม (among groups)	K - 1	SS _a	MS _a = SS _a / (K - 1)	MS _a MS _w
ภายในกลุ่ม (within groups) หรือความคลาดเคลื่อน (error)	(N - 1) - (K - 1) = (N - K)	SS _w = SS _w / (N - K)	MS _w = SS _w / (N - K)	
ทั้งหมด	(N - 1)	SS _t	XXX	

เมื่อ	na, nb, nc	แทน	จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่ม A, B, C
	a + b + c + ...i	แทน	คะแนนรวมของทุกกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ
	SS _t	แทน	ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนแต่ละคน จากมัชฌิมเลขคณิต
	SS _a	แทน	ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนเฉลี่ยในทุก กลุ่มจากมัชฌิมเลขคณิต
	SS _w	แทน	ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม

การนำเสนอโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. นำข้อมูลจากผลการวิจัยเรื่อง "การศึกษาค้นคว้าความต้องการการจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการผลิตสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร" รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาพิจารณาประกอบกันแล้วสรุปเป็นโปรแกรมการจัดการศึกษานอกระบบเพื่อสร้างสรรค้ทีมงาน โดยมีรายละเอียดทั้ง 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักสูตร

1.2 ด้านเนื้อหา

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 ด้านสื่อการสอน

1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม

1.6 ด้านการวัดและการประเมินผล

2. นำโปรแกรมที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ และขอข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขและปรับปรุง

ผู้วิจัยพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่หรือมีความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน จำนวน 2 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้จาก ภาคผนวก ก)

2. เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานกองบรรณาธิการสิ่งพิมพ์ธุรกิจ จำนวน 1 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้จาก ภาคผนวก ก)

3. พิจารณาแก้ไขโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำงาน
ในสถานประกอบการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร ตามข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เป็นแนวทางที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น